

Desgrippes Georges: Etudes sur Pascal. De l'automatisme à la foi.

Collection »Cours et Documents de Philosophie.« In-8°, Paris, Téqui, str. 136.

Cilj je ove knjige da u novom svijetlu prikaže metodu kojom se je Pascal služio pri obraćanju nevjernika. Neumoljiva argumentacija koja sili čovjeka da prihvati kršćanstvo izložena je vrlo pomno i precizno. Naročito je dobro istaknuta psihološka strana obraćenja i motivi uzeti sa strane volje i srca čovjekova. Posljednja studija izlaže stav Pascalov prema naravnoj teologiji — pitanje koje je bilo vrlo diskutirano otkad je izašla Bergsonova knjiga »Deux sources de la morale et de la religion«. U prilogu se nalazi poredba Pascalovih i Descartesovih ideja o fiziološkom i psihofiziološkom automatizmu.

D. G.

J. Makanec: Marksistička filozofija prirode. (Mala knjižnica Matice Hrvatske. Nova serija. Kolo III. Svezak 14.) 95 strana. Zagreb 1938. Stoji 22 dinara.

Dobro primjećuje pisac ove vrijedne popularne knjižice da »iz obračuna s filozofijski tako beznačajnim protivnikom, kao što je dijalektički materijalizam, ne može za filozofijsku nauku nastati neka naročita korist«, ali da je ipak potrebno širokom krugu filozofijski neobaviještenih intelektualaca, koji postaju žrtve marksističkih falsifikata nauke i filozofije, »da se dijalektički materijalizam demaskira, da se pokaže njegova zaostalost u shvaćanju vanjskoga svijeta, da se razotkrije diletantska neizradenost i primitivnost njegovih osnovnih pojmova, da se pokaže ilegittimnost njegova pozivanja na prirodnu znanost«. U kratkim, zanimljivo pisanim poglavljima obrađuju se pitanja dijalektičke metode, prirode i duha, mišljenja i stvarnosti, anorganskog i organskog svijeta. Dijalektički se materijalizam piscu pokazuje kao »umjetna intelektualna magla, iza koje razbijena vojska materijalista pokušava da se pribere i ponovno sredi svoje redove«. Međutim, »sudbina je dijalektičkog materijalizma u filozofiji zapečaćena, a za razliku od ostalih filozofijskih sustava, koji su se s vremenom preživjeli, za nj se ne će moći reći ni to, da je bar malo oplodio ljudsku misao.«

Dr. Vilim Keilbach

Dr. Deutsch: Ärztliche Kritik an Konnersreuth! Wunder oder Hysterie? 109, VI Seiten. Lippstadt (Verlag C. Jos. Laumanns) 1938. Stoji RM 1,25.

Katolički liječnik dr. Deutsch odavno je poznat kao jedan od najžešćih protivnika Konnersreutha. U svojoj novoj brošuri zastupa mišljenje da »tragikomedija Konnersreutha nije religiozna stvar, nego da spada u područje medicine, u psihopatologiju (u nauku o duševnim oboljenjima)«. Svoj sud napisao je dr. Deutsch u čvrstom uvjerenju da slučaj Terezije Neumann nije čudo, već zagonetno histeričko doživljavanje. Doznajemo za čitav niz sumnjivih momenata, uslijed kojih je zbilja teško vjerovati u nadnaravnost Terezijinih doživljaja. Glavne sam stvari iznio u svom članku o psihologiji stigmatizacije (Bogoslovska smotra, br. 3, 1938). Najsumnjivija je svakako činjenica da se Terezija stvarno ne odaziva želji